

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Irena LIPOWICZ

Warszawa, 12.VIII.2011

RPO-644954-V/10/AB

00-090 Warszawa Tel. centr. 22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 22 827 64 53

Pan

Jan Vincent - Rostowski

Minister Finansów

Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

Osoby z niepełnosprawnością pozostają pod ochroną art. 69 Konstytucji RP, zobowiązującego władze publiczne do otoczenia tej grupy obywateli opieką i szczególną troską. Realizacja wskazanej normy konstytucyjnej pozostaje w kręgu mojego szczególnego zainteresowania jako Rzecznika Praw Obywatelskich.

Z tych względów zwróciłam uwagę na skargę matki niepełnosprawnego, niedowidzącego dziecka. W świetle art. 26 ust. 7a pkt 7 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2010 r. Nr 51, poz. 307 ze zm.; powoływanej dalej jako: u.p.d.o.f.), jest ona pozbawiona możliwości skorzystania z ulgi rehabilitacyjnej przysługującej członkom rodziny, na których utrzymaniu pozostają osoby z niepełnosprawnością w przypadku poniesienia wydatków na opłacenie przewodnika osoby niewidomej.

Przepis art. 26 ust. 7a pkt 7 u.p.d.o.f. uprawnia do odliczenia od podatku wydatków poniesionych na opłacenie przewodników osób niewidomych I lub II grupy inwalidztwa oraz osób z niepełnosprawnością narządu ruchu zaliczonych do I grupy inwalidztwa (przy czym tym grupom inwalidztwa odpowiadają zgodnie z art. 26 ust. 7f u.p.d.o.f. całkowita niezdolność do pracy oraz

niezdolność do samodzielnej egzystencji, znaczny stopień niepełnosprawności, całkowita niezdolności do pracy albo umiarkowany stopień niepełnosprawności). Podkreślić należy jednak, iż w przypadku dzieci nie jest ustalany stopień niepełnosprawności, lecz zgodnie z art. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2010 r. Nr 214, poz. 1407 ze zm.) niepełnosprawność do ukończenia 16 roku życia. Konsekwencją obowiązujących uregulowań prawnych jest to, iż rodzice nie mają możliwości skorzystania z omawianej ulgi, przez co czują się dyskryminowani przez władze publiczne.

Zgodnie z otrzymanymi przeze mnie wyjaśnieniami Ministerstwa Finansów, zawartymi w piśmie z dnia 18 marca 2011 (znak: DD3/33/34/OBQ/11/107), ustawodawca nie objął ulgą wydatków na przewodnika dla małoletnich, niewidzących dzieci z uwagi na to, że opieka nad nimi z reguły jest sprawowana przez rodziców.

W moim przekonaniu założenie to nie jest w pełni trafne, albowiem z różnych przyczyn, np. konieczności wykonywania pracy zarobkowej lub własnej niepełnosprawności - rodzice nie zawsze mają możliwość sprawowania osobistej opieki nad nie widzącym dzieckiem. Nie można zatem wykluczyć istnienia bezwzględnej konieczności korzystania z pomocy przewodnika i ponoszenia związanych z tym kosztów.

Przed koniecznością zapewnienia dziecku pomocy przewodnika mogą stanąć również rodzice lub opiekunowie małoletnich dzieci z poważną niepełnosprawnością narządów ruchu.

Gdy weźmie się pod uwagę niekorzystne położenie, w jakim znajdują się rodzice bądź opiekunowie niepełnosprawnego małoletniego dziecka, sprawa ulgi z tytułu wydatków na przewodnika staje się kwestią istotną. Ponoszenie wysokich kosztów utrzymania, rehabilitacji oraz wszelakich innych form pomocy niepełnosprawnemu dziecku ma na celu zapobieganie jego wykluczeniu ze społeczeństwa, w tym zapewnieniu możliwości zdobycia wykształcenia, które przygotowuje go do podjęcia w przyszłości zatrudnienia.

Mając na uwadze powyższe, działając na podstawie art. 16 ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.) zwracam się do Pana Ministra o zajęcie stanowiska w przedmiotowej sprawie, a w szczególności o rozważenie możliwości podjęcia inicjatywy ustawodawczej, która doprowadziłaby do zmiany obowiązujących regulacji prawnych dotyczących wprowadzenia ulgi rehabilitacyjnej z tytułu ponoszenia wydatków na opłacenie przewodników dla niewidomych małoletnich dzieci oraz z poważną niepełnosprawnością narządu ruchu.

Łęka Wynasy Szewcuk

Jana Jipsowa